

**RETRO-
SPEKTROPIJA
08.11.–08.12.2023.**

Jauno mediju mākslas izstāde

DARBU APRAKSTI

Krista Dintere

Atspulgi, cikli un transformācijas

skaņdarbs, stereo audio, 12.23”

digitāla grafika (vietas foto un audio spektrogrammas kolāža)

2020

Skaņa ir laikam piesaistīta parādība, ja tā netiek fiksēta, tad skaņas notikumi izskanot neatstāj aiz sevis cilvēkam uztveramas pēdas. Vienīgais, kas paliek, ir atmiņa par dzirdēto.

Ar ierakstu tehnoloģijām fiksētās skaņas ir kā atspulgi dabiskajām skaņām. Ierakstu tehnoloģijas ir kā cilvēka uztveres un atmiņas spēju padziļinājums. Izmantojot rakstītāju skaņām var piekļūt atkārtoti, tās var pietuvināt un fokusēt, manipulēt, ar kontaktmikrofoniem uztverot virsmu vibrācijas pat tauste kļūst par skaņas uztvērēju, tā aizsniedzot audiālus attālumus un dziļumus, ko bez tehnoloģiskā pastrapinājuma izdarīt nav iespējams.

“Atspulgi, cikli un transformācijas” ir skaņas kompozīcija, kura papildināta ar vizuālu skaņas reprezentāciju attēlos. Viens skaņas atspulgs, izejot transformāciju ciklu, var pārtapt veselā skaņas partitūrā. Tā konstruējot uztveramo realitāti kompozīcijā notiek virzība, no dabiskā uz abstrakto un atpakaļ. Vizuāli dabas formas tiek nedalāmi savienotas ar skaņas spektra audumu.

Krista Dintere ir māksliniece no Liepājas, kura darbojas skaņas mākslas, eksperimentālās kompozīcijas, mediju mākslas un radošās pētniecības jomās. Savos darbos viņa tiecas apjaust skaņas fizikalitātes robežas, kā arī pievēršas skaņas uztveres un komunikācijas psihoakustiskajiem aspektiem. Māksliniece bieži darbojas ar ierakstītām skaņām, kuras izmanto gan veidojot *site-specific* jeb konkrētai vietai veidotas instalācijas, gan eksperimentālas kompozīcijas, atklājot kompleksās attiecības starp lauka ieraksta faktualitāti un fiktīvām skaņas pasaulēm, kas radītas, mākslinieciski interpretējot faktisko. Mākslas darbu “Šūpodziesma” viņa izstrādājusi sadarbībā ar vācu mūziķi, mākslinieku un radošo programmētāju **Patricu Boržā** (Patrick Borgeat, DE), kas ir lietotnes ART+ tehniskais izstrādātājs, un izveidojis “Šūpodziesmas” vizuālo objektu (puzuri), izmantojot ģeneratīvas 3D grafikas tehnikas.

Kopš 2012. gada ar saviem darbiem ir piedalījies mediju mākslas un skaņas mākslas izstādēs, gaismas festivālos un citos projektos Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Vācijā, Itālijā un Polijā, tostarp RIXC galerijā, gaismas festivālā "Staro Rīga", festivālā "Skaņas dienas", Liepājas Universitātes MPLab, "Art Laboratory Berlin". Māksliniece ir ieguvusi maģistra grādu Liepājas Universitātē bakalaura un maģistra programmās "Jauno mediju māksla" un pasniedz kursus skaņu mākslā Liepājas Universitātē un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā.

www.dintere.mplab.lv

www.soundcloud.com/dintere/

Līga Vēliņa

Digitālā materialitāte

virtuālā realitāte, sudraba želatīna kopija 108x57cm

2023

Kā mēs varam uzlūkot un izvērtēt digitālas formas materialitātes kontekstā? Kā uztvert materiālu slāņus digitālā pasaulē? Vai tā ir inscenēto materiālu vizuālā ilūzija? Vai arī materiālu varam uzlūkot kā darba kodēto slāni? Vai arī tā ir tehnika, aprīkojums, ar ko darbs ir izstādīts apskatei? Kas ir materiāls? Kas ir materialitāte? Kādas ir attiecības starp matēriju un materialitāti digitālā pasaulē?

Virtuālās realitātes darbs “Digitālā materialitāte” pievēršas digitālā materiālisma un materialitātes pētniecībai virtuālās realitātes tehnoloģijā. Digitālā materiālisma jēdziens iezīmē plašu virzienu un pētniecības loku, kuru vienojošais uzstādījums ir, ka **materialitāte nav atraujama no digitālās formas**. Termins “digitālā materialitāte” iekļauj plašu mediju un tehnoloģiju loku un domāšanas perspektīvas, kas piedāvā formas un veidus, kā mēs varam aplūkot tehnoloģas un tehnoloģiski veidotus mākslas darbus no dažādiem rakursiem.

Līga Vēliņa ir mediju māksliniece, kuras mākslas pētniecības prakse balstās tehnoloģiju un mākslas mijiedarbi, visbiežāk strādājot ar 3D vidēm virtuālās realitātes tehnoloģijā. L. Vēliņa ir vieslektore Latvijas Mākslas akadēmijā un Liepājas Universitātē, kur pasniedz digitālās tehnoloģijas. Māksliniece studē Latvijas Mākslas akadēmijas zinātniskajā doktorantūrā, pievēršoties pētniecībai par paplašinātās realitātes (XR) tehnoloģiju izmantošanu mākslas un kultūras kontekstā.

www.ligavelina.com

Maija Demitere un Rohīrs Jupains

Nebeidzamā plūsma

hidroponikas sistēma

2023

Sistēmā var izsekot enerģijas plūsmai un tam, kā šī enerģija (ūdens, gaisma, barības vielas) pārtop pārtikā. Hidroponikas audzēšanas sistēmā augu saknes uzņem barības vielas no ūdens; ūdens sistēmā aizstāj augsni.

Maija Demitere ir māksliniece un pētniece, kas pievēršas “lēno” mediju mākslai un “dziļai” ilgtspējai. Savā mākslinieciskajā praksē un pētniecībā viņa cenšas apraksīt, kāda loma dabai / dabiskajam ir "normāla", mūsdienu cilvēka ikdienā.

Demiteres veidotie darbi ir saistīti ar dārza praksēm un piedāvā skatītājiem pārtikas audzēšanas metodes, ko ikviens var pārņemt, un sākt savus dārza eksperimentus. Demiteres darbos īpašs fokuss ir uz akvaponiku un hidroponiku kā ilgtspējīgas dārzniecības praksi. Demiteres veidotā akvaponika ir skatāma Liepājas ZIIC Dabas mājā.

Savā radošajā praksē Maija Demitere sadarbojas ar mākslas un dizaina pasniedzēju, prototipēšanas tehnoloģiju entuziastu **Rohīru Jupainu** (*Rogier Jupijn*), izstrādājot inovatīvas, attālināti vadāmas hidroponikas un to dokumentācijas sistēmas.

Anna Priedola un Patriks Boržā

Piena dienasgrāmatas

ģeneratīva datorgrafika

2020–2023

“Piena dienasgrāmatas” attēlo neatgriezeniskos, taču ne vienmēr viegli pamanāmos pārmaiņu procesus novecošanās laikā, demences pacientu tuvinieku ikdienas tvērumu pretnostatot piena recēšanas dokumentācijai. Vairāki darba tapšanas laikā intervētie līdzilvēki demences attīstības procesu salīdzināja ar atgriešanos bērnībā, un tā autorei asociējas ar pienu – laukos, pie vectēva. Vectēvs vēlāk sirga ar demenci.

Kā liecina statistika, demence ir klātesoša arvien vairāk novecojošajā sabiedrībā. Taču par to runā maz. Tiecoties pēc pastāvīga progresā, regress un degradācijas procesi ilgstoši bijuši izstumti no publiskā diskursa, no sabiedrības acīm. Bet cietušie nespēj runāt paši. Cieš ne vien demences pacienti, kas regulāri savainojas, apmaldījušies vairs nepazīstamajā apkārtnē, bet arī viņu līdzilvēki, apjūkot savā emocionālajā pasaulē, jo atbalsta personas nu kļuvušas par aprūpējamajiem.

Novērojumi un sarunas ilgstoši ir bijuši nozīmīgākie rīki, ar ko diagnosticēt izmaiņas citādi netveramajā garīgajā pasaulē. Saruna ir arī viens no ārstniecības paņēmieniem. “Piena dienasgrāmatas” veidotas ar mērķi uzsākt sarunu par vecuma demenci publiskā telpā, jo šis ir izaicinājums, ar kuru nav iespējams tikt galā vienatnē.

Demences pacientu radinieki mēdz izvietot dažādus atgādinājumus un uzmundrinājumus saviem tuviniekiem, lai viņi varētu parūpēties par sevi, kamēr ir vieni, jo ģimenes locekļi devušies darbā vai naktsmierā. Diemžēl nākas atstāt arī instrukcijas, lai seniori prastu pasargāt sevi no dažādiem krāpniekiem un ļaunprāšiem.

Vecu cilvēku izskats ir pārāk labi zināms, lai būtu nepieciešams detalizēts apraksts. Sejas āda ir sausa un krunkaina, un kopumā bāla; mati uz galvas un ķermeņa ir balti; mugura ir saliekta, gaita ir leņķīga un smaga, bet atmiņa ir vāja. Tādas ir vecumdienu vispazīstamākās iezīmes.

/Ilja Mečņikovs. Dzīves pagarināšana. Optimistisks pētījums. 1907/

Ar Adobe programmatūras mākslīgā intelekta rīku palīdzību veidoti vecu ļaužu portreti, kuri pēcāk pakļauti algoritmiskai apstrādei, attēliem liekot iegūt tādu faktūru un motīvus, kādus autore uzņēmusi, fiksejot piena rūgšanas procesu tūkstošos fotoattēlu. Uzvedne, kas izmantota attēlu ģenerēšanā, ir aizguvta no viena no pirmajiem novecošanās pētījumiem – ukraiņu imonologa Iljas Mečņikova (1845–1916).

Mecņikovs pētīja bulgāru ilgdzīvotāju paradumus, un izvirzīja teoriju, ka skābpiena produktu lietošana uzturā ir garas dzīves pamatā, taču diemžēl neguva tai apstiprinājumu savā dzīvē, aizejot 71 gada vecumā.

Izstāde tapusi Latvijas Laikmetīgās mākslas centra un Fonda atvērtai sabiedrībai DOTS starptautiskā projekta “Pārmaiņu aģenti: mākslas mediācija kā saruna” ietvaros 2021.–2022. gadā, sadarbojoties ar Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju. Īpaši Liepājas Mākslas forumam ekspozīcija papildināta ar vairākiem jaundarbiem.

Māksliniece, Liepājas Universitātes docente **Anna Priedola**, savā radošajā darbībā pētot patēriņa attiecības un sociāli izstumtas grupas, savij mākslas un zinātnes valodas, bieži veidojot datu vizualizācijas netradicionālos medijos, tostarp izmantojot ēdienu kā materiālu mākslā, sausajiem datiem pievienojot asociatīvu ietvaru.

Diana Lelis
#meta.laiks

video
2021

Dabai klātesot, tverti impulsi – teksts, kodi un modi, kas rodas piejūras zonā, top par saturu manifestācijai *#meta.laiks* – esošais laiks, būšana ar laiku; kad tam ir grūti – reālās-fiziskās un trans- pasaules reflektēšanas ceļš – iekšējo un ārējo krīžu spogulis; kā svārsta laikā un telpā noris enerģijas pārnese liriskā ‘es’ pār.dzīvojumā – gara stāvokļa spontanitātē un apjukumā, pasaules kopainu tverot bez-retušēšanas, vienlaikus saglabājot varoņa, liriskā ‘es’ poētisko dabu – iekšējie monologi, urbānās vides skaņainas – asociatīvas saites, metaforas, to atkārtojumi, polifoniskas konstrukcijas – heterotopiska vieta ‘esošā laika klātesamības’¹ fiksācijai – ‘stāsts par stāstu’, ko ‘stāstu’ jeb klātbūtne: dabas loma laikmeta poētiskajā izpētē; nereti paliekot fragmentālā izteiksmē; Klūda rada jēgu!

Darba pētniecības pamatā ir kultūr(notikumu)analīze caur (paš)pētījumiem un “esošā” laikabiedru novērojumiem radošajās praksēs, mēģinot “skaidrot” *te un tagad* “ārkārtes stāvokļa” laiku, kas “(sa)jūtu” līmenī un personīgajā “mākslas praksē” vairs neaptver vai nespēj definēt modernā (utopija/naivums) - postmodernā (distopija/ironija) “robežas” laikā, kad “ārkārtas stāvokļa” un “neskaitāmo krīžu priekšā”, fragmentāri, minimāli “izstāstīt” *lielo* stāstu koncentrētā, mediju pastarpinātā formā – klausāmdzejā & audiovizuālā poēzijā.

Dabai un klātesot laikam, tiek veikti pieraksti un arhivēti materiāli digitālā kodā – *Vides* jeb *Lauku* skaņas ierakstos uc. audiovizuālos formātos. Izvēloties *klātbūtnes* fokusu, izmantota *autoetnogrāfiskā metode*, – meklēt/atrast/piedāvāt “(sa)jūtu” aprakstošu Vidi, kurā, neraugoties uz to bezcerīgo raksturu, tiek izvirzītas ilgas pēc utopijām...

¹ /Grais, Comrades of Times/

Līdzās vizuālās uztveres dominantei, izvirzot arī citas maņas, šajā gadījumā – dzirdes uztveri, kā arī ir uzskatāms par autores mēģinājumu veidot Tērnera (*Luke Turner*) metamodernisma² koncepcijai atbilstošu darbu; kā

(..) forma un saturs atbalso mūsdienu digitālās dominantes sabiedrības pasaules uztveres un reflektēšanas veidu, kam raksturīga visdažādāko elementu klātbūtne, eksperimentālisms, epizodiskums, nejaušība, sadrumstalotība, vieglums, interaktivitāte, kļūdas pārvēršana par koncepciju (citāts no metamodernisma manifesta: “Kļūda rada jēgu”), sistēmas trūkuma pārvēršana par stratēģiju u.tml. un līdzās šim visam – ilgas pēc īstuma un dziedināšanas, rūpes par garīgo higiēnu un dabu, pārliecība, ka “apziņas transformācijai ir jānotiek globālā apmērā”. Šis darbs savveidīgi atbilst mūsdienu tehnoloģiju laikmeta domāšanas veidam, kurā manifestējas interesantas idejas un pieejas, bet nereti paliek fragmentārā izteiksmē. Tas parāda arī veidu, kā radošās tehnoloģiskās prakses kļūst par mediju ceļā uz cilvēctības pamatbūtību, arī – dabas izjūtu, cilvēka un dabas simbiozes meklējumu lauku. (literatūrzinātniece, filoloģijas doktore Zanda Gūtmane)

Kā personības meklējumu spogulis, kas parāda šo jauno pasaules reflektēšanas ceļu, kas ir “kā dzīvsudraba stāvoklis starp ironiju un sirsnību, naivumu un zināšanām, relativismu un patiesību, optimismu un šaubām un bez šī visa, tiekšanās pēc daudzveidīgiem un netveramiem apvāršņiem. Mums jāiet uz priekšu un jāsvārstās!”³

Diana Lelis... Īstajā vārdā Diana Bočkova – teksta un mediju māksliniece, kura darbojas performanču, mediju mākslas un radošās pētniecības jomās, daudzdzare, mentore.

Pēdējā laika fokuss mākslā – poēzija + medij.mākslas sintēze; jaunas pieredzes un formu meklējumi, digitālā/analogā krustpunkti, radošās rakstniecības studijas/metodes; Pastaiga/staigāšana kā mākslas forma */Walking as an Art Form/ Walking Art/*, ekoloģija-mentālais kūrorts, performance, multimedija rakstura projekti, klātbūtnes jēdziens */Grois, Comrades of Times/*.

Jauno mediju māksla (BA), Rakstniecības studijas (MA); grafika, video-māksla/s, mūzikas/mākslas pasākumu producēšana. Vada radošās teksta darbnīcas, attīsta teksta un mediju sintēzes mākslas koncepciju meistarklašu formātā...

² Metamodernisms turpina kustēties uz priekšu pašas kustības dēļ, tas cenšas, lai gan nolemts neveiksmei; tas mūžīgi meklē patiesību, ko nekad necer atrast. [...] tas svārstās starp modernu entuziasmu, postmodernu ironiju, starp cerību un melanholiju, starp naivumu un zināšanām, empātiju un apātiju, vienību un pluralitāti, totalitāti un fragmentāciju, tīrību un nenoteiktību.” / Notes on Metamodernism

Tāpat kā postmodernisms tas ir nevis skaidri definējams stils, bet drīzāk intuitīvs mēģinājums vienā shēmā aptvert dažādas mūsdienu tendences, kuras nav iespējams pilnībā atbrīvot no postmodernās ironijas un pašrefleksivitātes. Tas arī nav nepieciešams; runa drīzāk ir par līdzsvaru.

³ Skatīt: metamodernism.org

(..)
Es pazudu aiz
iedresēta surogātrakstura
identitātes, ko vienkāršoti
apzīmē – Mēs
(..)

(..)
Alo! Alo, kto - tam?!
Ar mani runā valodas
frīks!
Viens'i Divi Trīs
i, Četri... – gribu būt
brīvs!
(..)

(..)
kā, lai
pasaka to,
ko tik ļoti
gribas
pateikt,
ko nemaz
nav
iespējams
pateikt,
jaunas un
jaunas
meta
foras,
floras un
faunas
n-tās
pakāpes
kombi
nācijai vai
piederu
“tukšajai
paaudzei”
?!
(..)

(..)
kāds
vareni
noderīgs
bijis šis
viss –
ceļagājum
a akts.
(..)

Paula Vītola

AV ritmi

muzikālas improvizācijas video dokumentācija

2023

Ritmu un toņu meklējumi, izmantojot fotoakustiska, audiovizuāla sintezatora prototipu.

Paula Vītola ir māksliniece un pasniedzēja Liepājas Universitātē, galvenokārt darbojas mediju arhaeoloģijas, skaņas mākslas un mākslas kā pētniecības laukā. Māksliniece eksperimentē ar dažādām jaunām un rekonstruētām tehnoloģijām, dabas un fizikālām parādībām. Savā nesenākajā darbībā Paula Vītola pievērsusies fotoakustikas – gaismas pāneses uz skaņu – metodei, lai pētītu neredzamu enerģiju un signālu materialitāti, attiecības, kā arī cilvēka uztveri. Māksliniece eksperimentē un izstrādā prototipus, performances un citas mākslinieciskas pieredzes, kas palīdz šos signālus izprast un ļauj tos pieredzēt ar ķermeņa maņām.

Paula Dille

You Won't Believe What Happens Next!

video eseja

2018

Cik gan vieglprātīgi esam iesaistījuši šo neizprotamo mediju – internetu – savā dzīvē! Kādas pretrunas novērojamas digitālajā vidē, un kur rast glābiņu slīkšanai informācijas purvā? Vai šī vide ir destruktīva vai pilnveidojoša? Vai internetu veidojam mēs, vai arī tas veido mūs? Vardarbība, simulācijas, mirklīgs, nebeidzams baudījums, kam pa vidu – attiecības, izglītība un politiskie procesi. Internets ir nopietns un nenopietns reizē. Apvienojot visu pasauli datu plūsmas savienojumā, tas kļūva par milzīgu resursu. Tomēr jautājumu – uz ko mēs kopīgi ejam? – aizmirsām uzdot, pilnveidodami savus sociālos portālus. Videoesejā izmantoti fragmentēti autoetnogrāfijas pieraksti, kuros māksliniece tver savu personīgo pieredzi, pārdomas un konkrētā brīža secinājumus par interneta ietekmi, tajā piedzīvoto.

I really didn't see what happened next

“Es tiešām neredzēju, kas notiks tālāk,” raksta **Paula Dille**, atskatoties uz savu dzīvesgājumu. “Kāds cilvēks, kuru šis projekts uzrunāja, atrada mani *Instagramā*. Tagad es dzīvoju kopā ar šo cilvēku Beļģijā un pētu keramikas pasauli. Laikam interneta nemitīgi mainīgā daba izraisīja manī vēlmi strādāt ar rokām – radīt kaut ko paliekošu.”

Elza Ozola

Pārbagātības ala

video tūre virtuālās realitātes pieredzē

2022

Dzīve ir sarežģīta.

Visas iekšējās pieredzes savītas ar ārējiem notikumiem.

Reālā pasaule un digitālā vide kļuvušas savstarpēji sasaistītas un robeža starp tām – arvien nenojaušamāka. Cilvēka prāts ikdienā tiek pakļauts arvien lielākam apstrādājamās informācijas apjomam – lielākam, nekā jebkad iepriekš.

Informācijas pārbagātības laikmets ietekmē cilvēka spēju uztvert un atpazīt, kura informācija būs noderīga turpmākajā dzīvē un kura tikai vēl vairāk piegrūžos prātu ar nevajadzīgas informācijas slāni. Vai tevi vada vēlme pēc personīgās izaugsmes, vai arī esi tikai kauliņš milzīgo platformu spēļu laukumā, kuru veidotāji dzenas pēc arvien lielākas varas, veicinot patērēšanas kultūru?

Trauksmes sauciens pārpildītam prātam ir pirmais solis un motivācija apzināti atbrīvoties no liekā, kvalitatīvi apstrādāt esošās domas, emocijas, sajūtas un, sadarbojoties ar savu zemapziņu, vadīt savu dzīvi, apzinoties, kā patērētā informācija iespaido mūsu lēmumus un veido katra personīgo attieksmi pret dzīvi.

Mākslas darbā izmantotas ar LiDAR tehnoloģiju ieskenētas dažādu cilvēku privātās telpas, kuras sadalītas detaļās un izkārtotas jaunā struktūrā, attēlojot fiziski virtuālo hibridrealitāti, kurā mītam kā sabiedrība, un vienlaikus arī indivīda mentālo telpu, kas pārsātināta ar visdažādāko informāciju, uzkrātu ikdienas dzīvē.

Skaņas plaknē savienoti audio ieraksti no dažādām fiziskām telpām un elektromagnētisko lauku skaņas, kuras cilvēka dzirdei bez palīgīdzekļiem nav dzirdamas, tomēr vienmēr ir klātesošas, tādējādi vēl vairāk izceļot apkārt esošo, bet pat nenojaušamo troksni.

Elza Ozola ir multimediju māksliniece, Liepājas universitātes Jauno mediju mākslas studiju programmas absolvente. “Tiecos aktualizēt mūsdienu sabiedrības problēmas, kuras saistītas ar augošo digitālo mediju izmantošanas popularitāti, pirms tās vēl sasniegušas savu pilnbriedu, kad tās varētu pēīt zinātniskā līmenī,” izsakās māksliniece. “Iedziļinos sadzīviska rakstura detaļās un radu mākslas darbus, kas iedves cilvēkiem vēlmi izvērtēt savus ieradumus un padziļinātāk izprast, kā ārējie faktori – apkārtējā vide, sabiedrība un mediji – var ietekmēt katra personīgo dzīves uztveri un mainīt aktuālās vērtības, pēc kurām vadīties, dzīvojot savu ikdienas dzīvi. Vēlos celt sabiedrības apzinātības līmeni, tādā veidā uzlabojot dzīves kvalitāti gan savai, gan turpmākajām paaudzēm, kopumā veidojot iecietīgāku un saprotošāku pasauli.”

Marta Mēness

NAUDAS

video

2021

Abrahams Maslovs 1943. gadā rakstā “Cilvēka motivācijas teorija” lasītājus iepazīstināja ar psiholoģijas teoriju, kurā cilvēks sākumā mēģina apmierināt viszemākā līmeņa vajadzības un tikai pēc to apmierināšanas, nākamais līmenis kļūst par visspēcīgāk izteikto vajadzību, paaugstinot motivāciju to apmierināt. Māksla un kultūra dažādu ekonomisko, ekoloģisko un sociālo krīžu situācijās nostājas Maslova piramīdas pēdējā līmenī. Bet kā to izjūt paši mākslinieki? Vai un kā māksliniekiem apmierināt savas zemākā līmeņa vajadzības?

“Man ir tik daudz naudas, es nezinu ko ar to iesākt!”

/Neviens mākslinieks Latvijā nekad/

Video tapis pandēmijas laikā, atvērtās mākslas izglītības projekta *Open Lab* radošās darbnīcas ietvaros, kur dalībnieki reflektēja par tēmu “Krīze” un kurā kā mentori jaunajiem māksliniekiem darbojās apvienība *GolfClayderman*.

Darbā izmantotie teksti ir komentāri, kas ziņu portālos atrodami zem rakstiem par Latvijas kultūrā notiekošo. Saglabāts komentāru oriģinālais pieraksts.

Mūzika: Mr.Myster “Brain Trash, Cosmic Signal”

Operatori: Jānis Jankevics, Pēteris Sīlis

Montāža: Dāvis Kristaps Aigars, Pēteris Sīlis

Marta Mēness producē dažādus laikmetīgās kultūras pasākumus mūzikas, audiovizuālu projektu un mākslas aktīvisma jomās. Raksta tekstus, rada mediju mākslas instalācijas. Pašlaik dzīvo Liepājā un izstrādā arī maģistra darbu Liepājas Universitātē.

Uldis Hasners, Jānis Jankevics, Ģirts Edvarts Stepiņš u.c.

ANTIDEPRESIJAS DEJU PROGRAMMA

mūzikas videoklips

2021

Nevar noliegt, ka ilgstoši krīzes apstākļi var pasliktināt cilvēku mentālo veselību. Dziesma un tās videoklips apspēlē divu veidu reakcijas uz šādu stāvokli. Viena ir naivā un reizēm bīstamā doma, ka depresiju un trauksmi var vienkārši aizgaiņāt ar dejām, priekiem un "pozitīvām domām". Otra ir gan zinātniski, gan praktiski pierādītā atziņa, ka kustība, mūzika un veselīga pašironijas deva var būt svarīga komponente, lai cīnītos ar dažādiem psihiskajiem traucējumiem.

Video tapis pandēmijas laikā, atvērtās mākslas izglītības projekta *Open Lab* radošās darbnīcas ietvaros, kur dalībnieki reflektēja par tēmu "Krīze" un kurā kā mentori jauniejiem māksliniekiem darbojās apvienība *GolfClayderman*.

Uldis Hasners, Jānis Jankevics, Ģirts Edvarts Stepiņš ir radošas personības, kuras dzīvo un darbojas Liepājā – Uldis Hasners un Ģirts Edvarts Stepiņš darbojas mūzikas un 3D animācijas laukos, savukārt Jānis Jankevics nodarbojas ar video izstrādi un *freerun* trikiem. Jankevics un Stepiņš arī strādā Liepājas Universitātē un citās izglītības iestādēs kā mediju mākslas pasniedzēji.

Open Lab ir diskusiju un mākslas darbnīcu cikls, kas paredzēts jauniejiem māksliniekiem un citiem intresentiem, sniedzot iespēju pieredzējušu mentoru – mākslinieku un zinātnieku – vadībā padziļināti izpētīt kādu globāli aktuālu tēmu caur mākslas praksi. Atvērtās mākslas izglītības ciklu kopš 2018. gada Liepājā un tiešsaistē organizēja elektroniskās mākslas un mediju centrs E-LAB sadarbībā ar Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratoriju MPLab. *Open Lab* cikla kuratori ir bijuši jaunieši, studenti – Ieva Vīksne un Pēteris Sīlis.

www.openlab.mplab.lv

Lacplesis Technology

LT-GR001

interaktīva instalācija, video

2012–2023

LT-GR001 ir alternatīvs mediju atskaņotājs. Nekādas abonēšanas maksas, nekāda pirātisma, nekādas maksas ierakstu kompānijām vai autortiesību aģentūrām. Viens mediju atskaņotājs un klausies bez ierobežojumiem gan privāti, gan publiski. Atskaņotāja pamatā ir mehāniski radīts tarkšķis, kuram ir maināms atskaņošanas temps un amplitūda (jeb skaļuma līme). Lai klausītos atskaņotāju, tam ir jāpievieno skaļruņi vai austiņas.

Vai uz šīs ierīces radīto mūziku var būt autortiesības?

Vai mehānisks tarkšķis ir datu nesējs?

Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā definētas katra cilvēka tiesības uz viņa radīto darbu aizsardzību, vienlaikus rēķinoties arī ar organizētas sabiedrības tiesībām baudīt autora radītā darba augļus.

Lacplesis Technology ir projekts un zīmols, kas reizē uzdod jautājumus par autortiesību problemātiku, kā arī tai piedāvā risinājumus. Ar dažādu tehnoloģiju palīdzību projekts izvirza daudz jautājumu, tostarp:

- Kas ir autortiesību objekts un kur ir autortiesību robeža?
- Vai mūsdienu autortiesību aizsardzība nepārkāpj Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju?
- Vai šobrīd aktuālais autortiesību aizsardzības modelis sekmē sabiedrības intelektuālo attīstību, vai tieši pretēji?

Vairāk informācijas <https://minus8.lv/art/lacplesis-technology/>

Gustavs Voldemārs Lociks
Mākslīgāks par mākslīgu
mākslīgā intelekta ģenerēta ainava
2023

Dators ir pārveidojies no relatīvi vienkāršas nullišu un vieninieku transkodēšanas mašīnas līdz būtībai, kas spēj savā veidā uztvert pasauli un sintezēt jaunas realitātes. Šķiet, ka atšķirības starp īsto un neīsto tikai sarūk. Taču ko tas realitātē nozīmē? Vai vispār tas vairs ir būtiski – kas ir īsts un kas nav īsts? Runājot par neīsto, tas kļūst par īstu tajā brīdī, kad kāds tam tic. Ja neīstais kļūst par īsto, vai tādā gadījumā īstais paliek par neīstu? Varbūt tas ir klasiskais vistas un olas jautājums? Varbūt vista un ola vienmēr eksistēja viena otrai paralēli un vienkārši jautājumi veido vienkāršas atbildes.

Gustavs Voldemārs Lociks ir Liepājas jauno mediju mākslinieks, kas savā radošajā procesā strādā ar mediju apstrādes un ģeneratīvajiem rīkiem, pētot to veikspējas robežas un ar uzvednēm veidojot abstraktas faktūras un audio/vizuālas ainavas. Piedalījies daudzos dažādos projektos, tajā skaitā veidojis muzikālas performances, piemēram, Liepājā, uz koncertzāles "Lielais Dzintars" jumta, Rīgā, nepieradinātās mūzikas festivālā "Skaņu Mežs", darbojies kā tehniskais asistents mākslīgā intelekta ģenerētajos mediju (sintētisko mediju) projektos – tādos kā Ginta Gabrāna personālizstādē "Fināla lielā atklāšana" mākslas stacijā "Dubulti" un savā personālizstādē "Reference Metadata" galerijā RIXC, Rīgā.

ART+

mākslas galerija papildinātajā realitātē

digitālā māksla Liepājas pilsētvidē

2021–

Virtuālā mākslas galerija ART+ ikvienam veiktspējīgas mobilās ieces īpašniekam jebkurā diennakts laikā Liepājas pilsētvidē un brīvdabā piedāvā bez maksas aplūkot digitālo mākslu un dažādu objektu 3D ilustrācijas, kas saistīti ar konkrētās vietas vēsturi, ainavu vai šodienas identitāti. Lietotni ir izstādājuši Liepājas mediju mākslinieku biedrības ASTE. Art, Science, Technology, Education un Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorijas (MPLab) eksperti COVID pandēmijas ierobežojumu laikā, un tās saturs tiek pastāvīgi papildināts un mainīts. Liepājas Valsts ģimnāzijas pagalmā aplūkojami divi vēsturiski objekti – lidmašīna un lielgabals, kas dokumentēti Karostas teritorijā 20.gs. sākumā.

RETROSPEKTROIJA

Izstāde RETROSPEKTROIJA sniedz ieskatu spokos, mītos, pieņēmumos un pārsteidzošos cilvēka iztēles un emociju pagriezienos, ko rada dažādu tehnoloģiju radītās jaunās komunikatīvās telpas, apkopojot Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas studiju absolventu darbus, kuri pieder Liepājas jauno mediju mākslinieku kopienai – attālināti vienotai.

Spektropija jeb “pārsteidzošas spektra ilūzijas, kur redzami spoki un jebkura krāsa,” ir J. H. Brauna optisko ilūziju grāmata, kas pirmo reizi tika izdota 1864. gadā. Autors grāmatā izmantojis dažādas optiskas ilūzijas un pēcskata tehniku, kad spilgta attēla atblāzma saglabājas skatītāja uztverē pat pēc novēršanās no objekta.

Lai arī jaunie mākslinieki, kuru darbi aplūkojami izstādē, savu radošo darbību izvēršu dažādās Eiropas un Latvijas pilsētās, viņi ir saglabājuši saikni ar Liepāju – gan identitātes, gan aktīvas radošās darbības ziņā. Tomēr, iespējams, attālums vēl vairāk izceļ kontrastējošās identitāšu ainavas. Ikviens attālinātā komunikācijas forma ir pastarpināta, kāda materiāla – kaut vai gaisa – medieta. Ikviens medijs ietver sevī troksni, un ierakstītā realitāte nekad nav precīza.

Izstādes dalībnieki, mākslinieki, savos darbos atskatās uz pagātnes ierakstiem, tver un skatītājam atklāj tajos radušos mītus un valdzinošos fantasmagoriskos tēlus, liekot pievērst uzmanību tam, ka un kā šie esošā ieraksti – jo sevišķi mūsdienās aktuālās mašīnmācīšanās īpatnību dēļ – formē mūsu nākotni gan vietējā, gan globālā, gan individuālā un dzimtas, kopienas mērogā.

Kopš 2007. gada, kad studijas Jauno mediju mākslā Liepājā uzsāka 1. kurss, ir pagājuši 15 gadi, un jauno mediju mākslinieku kopiena ir izaugusi visnotaļ liela, un tikpat plašs ir arī to tehniskās specializācijas un tematisko interešu loks – no video līdz skaņas mākslai un eksperimentiem paplašinātajā un virtuālajā realitātē, izaicinot gan skatītāju uztveres mehānismu, gan tehnoloģiju veikspēju.

Izstādi organizē biedrība ASTE. Art, Science, Technology, Education sadarbībā ar Liepājas Universitātes Mākslas Pētījumu laboratoriju MPLab. Izstādes kuratore – MPLab vadītāja, bakalaura studiju programmas “Jauno mediju māksla” direktore Anna Priedola. Izstādes tapšanu atbalsta Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Izstādē piedalās: Maija Demitere un Rohīrs Jupains, Paula Dille, Krista Dintere, Uldis Hasners, Jānis Jankevics, Diana Lelis, Gustavs Locīks, Marta Mēness, Elza Ozola, Anna Priedola un Patriks Boržā, Ģirts Edvarts Stepiņš, Līga Vēliņa, Paula Vītola, - 8 (Andris Vētra)

Liepāja
2023